[2018] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 83

ਮੈਕਿੰਟੈਸ਼ ਬਰਨ ਲਿਮਟਿਡ

ਬਨਾਮ

ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਚੌਧਰੀ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3322-3323 ਆਫ 2018)

ਮਾਰਚ 27, 2018

[ਕੁਰੀਅਨ ਜੋਸਫ਼ ਅਤੇ ਮੋਹਨ ਐਮ. ਸ਼ਾਂਤਨਾਗੌਦਰ, ਜੇਜੇ.]

ਕੰਪਨੀਆਂ ਐਕਟ, 2013: ਧਾਰਾ 58 ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਰੱਖੀ ਗਈ: ਧਾਰਾ 58(2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਬਾਦਲੇਯੋਗ ਹਨ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 58(4) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਨਤਕ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਧਾਰਾ 58 (4) ਨੂੰ ਧਾਰਾ 58 (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਫ਼ਤ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਸੀਮਤ ਪਾਬੰਦੀ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 58(2) ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਨਕਾਰ ਲਈ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਰਨ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸਵਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਪੀਲ ਹੈ। 10ਐਫ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇ। ਧਾਰਾ 58(4) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਕਤ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਨਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਵੀ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਬਦਨੀਤੀ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ - ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਧਾਰਾ 58 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਮਾਮਲਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ

1.1 ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਉਪਾਅ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 58 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 58(2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਬਾਦਲੇਯੋਗ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 58(4) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਨਤਕ

ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਧਾਰਾ 58(4) ਨੂੰ ਧਾਰਾ 58(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਗਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੁਫ਼ਤ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਸੀਮਤ ਪਾਬੰਦੀ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 10ਐਫ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨ 'ਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਨਕਾਰ ਲਈ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਰਨ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦਾ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸਵਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 11, 12] [92-ਐਫ; 94-ਏ-ਸੀ]

1.2 ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਾ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਕਈ ਆਧਾਰ ਲਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵੀ ਉਠਾਏ ਹਨ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਪਰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਕਈ ਆਧਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ 15.10.2015 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ "ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੰਪਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ, ਉਪ-ਧਾਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਕਲਪਿਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ"। [ਪੈਰਾ 13, 14] [94-ਡੀ-ਐਫ]

1.3 15.09.2017 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਮੀਖਿਆ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਉੱਚ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਆਧਾਰ ਲਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 10ਐਫ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਪੀਲ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਸਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 15, 16] [94-ਜੀ- ਐੱਚ]

1.4 ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇ। ਧਾਰਾ 58(4) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੀ

ਕਦਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਇਨਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਵੀ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਬਦਨੀਤੀ ਵਾਲਾ ਹੈ, 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 16.09.2015 ਦਾ ਆਦੇਸ਼, 2015 ਦੇ ਏ.ਸੀ.ਓ. ਨੰਬਰ 199 ਵਿੱਚ 2015 ਦਾ ਏ.ਪੀ.ਓ. ਨੰਬਰ 448 ਵਿੱਚ 15.09.2015 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ 2016 ਦੇ ਆਰ.ਵੀ.ਡਬਲਯੂ.ਓ. 59 ਵਿੱਚ 15.09.2017 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ 2015 ਦੇ ਏ.ਪੀ.ਓ. 448 ਵਿੱਚ 2016 ਦਾ ਏ.ਸੀ.ਓ. 171 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਕੰਪਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬੋਰਡ, ਹੁਣ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੰਪਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 58 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 17, 18] [95-ਏ-ਈ]

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3322-3323 ਆਫ 2018।

ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 16.09.2015 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2016 ਦੇ ਏ.ਸੀ.ਓ. ਨੰਬਰ 171 ਅਤੇ 2016 ਦੇ ਆਰ.ਵੀ.ਡਬਲਯੂ.ਓ. ਨੰਬਰ 59 ਆਫ 2015 ਦੇ ਏ.ਪੀ.ਓ. ਨੰਬਰ 448 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ।

ਸੀ. ਆਰਿਆਮਾ ਸਿੰਦਰਮ, ਕਵਿਨ ਗੁਲਾਟੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਇੰਦਰਨੀਲ ਘੋਸ਼, ਕੁਨਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਗੁਪਤਾ, ਜ਼ਫਰ ਇਨਾਇਤ, ਅਪੂਰਵ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪੰਕਜ ਭਾਟੀਆ, ਅਜੈ ਚੌਧਰੀ, ਡੀ.ਐਨ. ਸ਼ਰਮਾ, ਰਾਕੇਸ਼ ਸਿਨਹਾ, ਨਿਪੁਣ ਗੋਇਲ, ਧਰੁਵ ਸੁਰਾਨਾ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਚੌਧਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭਾਰਤੀ ਤਿਆਗੀ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੁਰੀਅਨ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1. ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸ਼ੇਅਰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹਨ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ, ਜੋ ਕਿ 100 ਸ਼ੇਅਰ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ 28.54 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਧਾਰਕ ਹੈ, ਨੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਕਿਉਂਕਿ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ, ਕੋਲਕਾਤਾ ਬੈਂਚ, ਕੋਲਕਾਤਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀ

ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 16.09.2015 ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਕਮ, ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"6. ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜਵਾਬ, ਜਵਾਬ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ (ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ) 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਜਾਰੀ, ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬਡ ਅਤੇ ਅਦਾਇਗੀਸ਼ੁਦਾ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਦਾ 51.01% ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 3,500/- ਰੁਪਏ ਦੇ 454 ਇਕੁਇਟੀ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਜੋ 3,500/- ਰੁਪਏ ਦੇ 254 ਇਕੁਇਟੀ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, 02.07.2014 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਆਸਪਾਸ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਨਾਇਕ ਤੋਂ ਭੌਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਤੇ ਵਿੱਚ 100 ਵਾਧੂ ਸ਼ੇਅਰ ਖਰੀਦੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 02.04.2014 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਉਕਤ 100 ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ, ਮੋਹਰ ਲਗਾਈ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਡੀਡਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸਲ ਸ਼ੇਅਰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸ਼ੇਅਰ। ਪਰ, ਉਕਤ ਸੰਚਾਰ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ "ਇਨਕਾਰ" ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ 09.06.2014 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸਦਾ ਜਵਾਬ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 16.06.2014 ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 02.07.2014 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਸਾਰੇ ਅਸਲ ਸ਼ੇਅਰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਨੂੰ ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਲਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਮੋਹਰ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਡੀਡਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 25.08.2014 ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਰੀਮਾਈਂਡਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਵਿਅਰਥ ਰਿਹਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, 11.09.2014 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ 100 ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੇਬੀ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਟੇਕਓਵਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਮੈਸਰਜ਼ ਐਮਕੇਜੇ ਗਰੁੱਪ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੰਪਨੀ ਵਾਂਗ ਹੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਦਾ 100 ਇਕੁਇਟੀ ਸ਼ੇਅਰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 13.03.2014 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਕਤ 254 ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਪਬਲਿਕ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੇਬੀ ਐਕਟ ਜਾਂ ਟੇਕਓਵਰ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, 100 ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ

ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬਦਲੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਵਜੋਂ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ। ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਐਮਕੇਜੇ ਗਰੁੱਪ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਐਮਕੇਜੇ ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸਮਾਨ ਹੈ।

6.1 ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਸਲ ਸ਼ੇਅਰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੇਅਰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਡੀਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ 13.03.2014 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਬਲਿਕ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ 254 ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਇਰਾਦੇ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ 100 ਇਕੁਇਟੀ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਖਰੀਦ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਮੈਸਰਜ਼ ਐਮਕੇਜੇ ਗਰੁੱਪ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਐਮਕੇਜੇ ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਪੂੰਜੀ ਦਾ 51.01% ਇਕੱਲੇ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਮਕੇਜੇ ਗਰੁੱਪ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਵਾਧੂ 100 ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸ਼ੇਅਰਹੋਲਡਿੰਗ ਸਿਰਫ 39.77% ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 44 ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੇਅਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਆਪਣੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

6.2 ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਸੰਬੰਧੀ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ 44 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸ਼ੱਕ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਅਤੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ 10 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ 100 ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਵੀ ਕਰੇ।"

3. ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ 2014 ਦੇ ਸੀ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 151 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 10ਐਫ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ:

"XXV. ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦੇ ਹਨ:

ਏ. ਕੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕੰਪਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 58 (4) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ?

ਬੀ. ਕੀ ਇਹ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕੰਪਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬੋਰਡ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਫਰਜ਼ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 58 (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੇ?

ਸੀ. ਕੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕੰਪਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2014 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ 16.06.2014 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਦਿਨ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ/ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 16 ਜੂਨ, 2014 ਤੋਂ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 58 (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਡੀ. ਕੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕੰਪਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬੋਰਡ ਨੂੰ 9 ਜੂਨ, 2014 ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2014 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, 29 ਸਤੰਬਰ, 2014 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 58 (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ?

ਈ. ਕੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਕਿਸੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਅਰ ਰਜਿਸਟਰ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਹੈ?

ਐੱਫ. ਕੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਐਮਕੇਜੇ ਗਰੁੱਪ ਕੋਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਪਾਰਕ ਭੇਦਾਂ, ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟੈਂਡਰਾਂ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੇ ਉਲਟ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ?

ਮੈਕਿੰਟੋਸ਼ ਬਰਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ ਐਂਡ ਚੌਧਰੀ
ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਿਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ [ਕੁਰੀਅਨ, ਜੇ.]

ਜੀ. ਕੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ 10 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੇਅਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਐੱਚ. ਕੀ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ 1956 ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ?

ਆਈ. ਕੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜੇ. ਕੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਕੇ. ਕੀ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਧਾਰਾ 58 ਅਤੇ 59 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ?

ਐੱਲ. ਕੀ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 58 ਅਤੇ 59 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ?"

4. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 15.10.2015 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 58/59 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ:

"ਅਦਾਲਤ: ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 58 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕਲਪਿਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ

(4) ਇਸ ਦੇ।"

5. 15.10.2015 ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 2015 ਦੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 35029 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 04.01.2016 ਦਾ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:

"ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗਦੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।"

6. ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸਨੂੰ 08.08.2016 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ 15.10.2015 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਨਵੀਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀ। ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ: "ਅਦਾਲਤ: ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 4 ਜਨਵਰੀ, 2016 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜੋ 15 ਅਕਤੂਬਰ, 2015 ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ 15 ਅਕਤੂਬਰ, 2015 ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਕਿ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਨੇ 10ਐਫ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ।

ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।"

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 08.08.2016 ਦੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ।

8. 11.11.2016 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਉਕਤ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਧਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਉੱਚ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 15.09.2017 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

"ਅਦਾਲਤ :- 15 ਅਕਤੂਬਰ, 2015 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਧਾਰ

ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 10ਐਫ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੂਲ ਅਪੀਲ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਹਰ ਗਲਤੀ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਉੱਚ ਮੰਚ ਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ ਨਾ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਦੁਆਰਾ।

ਕਿਉਂਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ 2016 ਦੇ ਆਰ.ਵੀ.ਡਬਲਯੂ. ਨੰਬਰ 59 ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।"

9. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ 15.10.2015 ਅਤੇ 15.09.2017 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਯੁਕਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

10. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ. ਆਰਿਆਮਾ ਸੁੰਦਰਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

11. ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਉਪਾਅ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 58 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"58. ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ।-

(1) ਜੇਕਰ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਿਤ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਸਦੇ ਆਰਟੀਕਲਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ, ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਟ੍ਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸੂਚਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਟ੍ਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਇਨਕਾਰ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜੇਗੀ, ਅਜਿਹੇ ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸਦੀ ਹੋਏ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਹਿੱਤ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਬਾਦਲੇਯੋਗ ਹੋਣਗੇ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

(3) ਟ੍ਰਾਂਸਫ਼ਰੀ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫ਼ਰ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫ਼ਰ ਦੀ ਸੂਚਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(4) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਜਨਤਕ ਕੰਪਨੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫ਼ਰ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫ਼ਰ ਦੀ ਸੂਚਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫ਼ਰ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫ਼ਰੀ, ਅਜਿਹੇ ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਟ੍ਰਾਂਸਫ਼ਰ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫ਼ਰ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੇ ਨੱਬੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(5) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ-

(ਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗੀ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਰਜਿਸਟਰ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੁਕਸਾਨ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(6) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਵੇਗੀ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)

12. ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 58(2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਬਾਦਲੇਯੋਗ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 58(4) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਨਤਕ ਕੰਪਨੀ

ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਧਾਰਾ 58(4) ਨੂੰ ਧਾਰਾ 58(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਗਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੁਫ਼ਤ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਸੀਮਤ ਪਾਬੰਦੀ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 10ਐਫ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨ 'ਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਇਨਕਾਰ ਲਈ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦਾ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸਵਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

13. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਾ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਹਨ।

14. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਕਈ ਆਧਾਰ ਲਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵੀ ਉਠਾਏ ਹਨ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਪਰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਕਈ ਆਧਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ 15.10.2015 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ "ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੰਪਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ, ਉਪ-ਧਾਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਕਲਪਿਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ"।
15. ਹਾਲਾਂਕਿ, 15.09.2017 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਮੀਖਿਆ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਉੱਚ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

16. ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਟੈਂਡ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਆਧਾਰ ਲਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 10ਐਫ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਪੀਲ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਹਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

17. ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਧਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇ। ਧਾਰਾ 58(4) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਇਨਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਵੀ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਤਬਾਦਲਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਬਦਨੀਤੀ ਵਾਲਾ ਹੈ।

18. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ, ਕੋਲਕਾਤਾ ਬੈਂਚ, ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੁਆਰਾ 16.09.2015 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼, 2015 ਦੇ ਏ.ਪੀ.ਓ. ਨੰਬਰ 448 ਵਿੱਚ ਏ.ਸੀ.ਓ. ਨੰਬਰ 199 ਵਿੱਚ 15.10.2015 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ 2016 ਦੇ ਆਰ.ਵੀ.ਡਬਲਯੂ.ਓ. 59 ਵਿੱਚ 15.09.2017 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ 2015 ਦੇ ਏ.ਪੀ.ਓ. 448 ਵਿੱਚ 2016 ਦਾ ਏ.ਸੀ.ਓ. 171 ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਕੰਪਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਹੁਣ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 58 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੰਪਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੰਪਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬੋਰਡ ਦੇ 16.09.2015 ਦੇ ਆਦੇਸ਼, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਖੋਜ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲ ਸਾਲ 2014 ਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

19. ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ